

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету,
протокол № 10 від 31.03.2020 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 83-р від 31.03. 2020 р.

**Із змінами і доповненнями,
затвердженими вченою
радою університету**
протокол № 1 від 31.08.2020 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 180-р від 31.08.2020 р.

**Із змінами і доповненнями,
затвердженими вченою
радою університету**
протокол № 4 від 24.11.2020 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 259-р від 24.11.2020 р.

Б. Б. Буяк

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«РЕЛІГІЄЗНАВСТВО»

другого рівня вищої освіти

за спеціальністю 031 Релігієзнавство

галузі знань 03 Гуманітарні науки

Кваліфікація: магістр релігієзнавства, викладач релігієзнавства

Тернопіль, 2020 р.

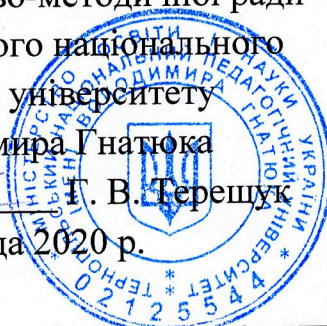
ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	03 Гуманітарні науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	031 Релігієзнавство
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ (СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ)	-
ДРУГА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ (ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ)	-
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	-
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
СТУПІНЬ	Магістр
КВАЛІФІКАЦІЯ	Магістр релігієзнавства, викладач релігієзнавства

ПОГОДЖЕНО

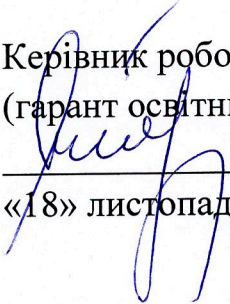
Голова науково-методичної ради
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Т. В. Терещук
«18» листопада 2020 р.

ВНЕСЕНО ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ
робочою групою ОПІ «Релігієзнавство»
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Керівник робочої (проектної) групи
(гарант освітньої програми)

Е. В. Бистрицька
«18» листопада 2020 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою спеціальності 031 Релігієзнавство у складі:

Бистрицька Елла Володимирівна, доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії та релігієзнавства Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка – гарант освітньої програми;

Кліш Андрій Богданович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних дисциплін Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Халіков Руслан Халікович, кандидат філософських наук, викладач кафедри всесвітньої історії та релігієзнавства Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Зуляк Іван Степанович, доктор історичних наук, професор кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних дисциплін Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Кульчицький Ігор Володимирович, заступник директора департаменту культури, релігій та національностей Тернопільської обласної державної адміністрації, начальник управління охорони культурної спадщини, релігій та національностей – *зовнішній стейкхолдер (роботодавець)*.

Писик Андрій Анатолійович, архієпископ Тернопільський і Кременецький, кандидат богослов'я – *зовнішній стейкхолдер (роботодавець)*.

Козак Віталій Богданович, синкел з питань стратегії розвитку Тернопільсько-Зборівської архієпархії, доктор східно-церковних наук – *зовнішній стейкхолдер (роботодавець)*.

Цяпута Андрій Андрійович студент 2 курсу предметної спеціальності 031 Релігієзнавство (Гуманітарні науки) другого (магістерського) рівня вищої освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *внутрішній стейкхолдер зі складу здобувачів вищої освіти*;

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 031 Релігієзнавство

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, кафедра всесвітньої історії та релігієзнавства
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий (магістерський) рівень вищої освіти. Магістр релігієзнавства, викладач релігієзнавства
Офіційна назва освітньої програми	Релігієзнавство
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	–
Цикл/рівень	НРК України –7 рівень FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.
Передумови	Наявність ступеня бакалавра або магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) вищої освіти
Мова (и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	–
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/magistr/history/opp_031.php
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити підготовку науково-педагогічних фахівців (7 рівня НРК) за спеціальністю «Релігієзнавство», сформувати загально-навчальні, фахові та інтегральні компетентності, які дадуть можливість здобувачам самостійно проводити наукові і виробничі дослідження, розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі релігієзнавства з широким доступом до працевлаштування в науково-дослідних установах, закладах загальної середньої та вищої освіти, релігійних	

та громадських організаціях, державних органах влади.

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<p>03 Гуманітарні науки 031 Релігієзнавство</p> <p><i>Об'єктом вивчення та професійної діяльності магістра релігієзнавства є феномен релігії, його вплив на суспільство, людину та різні сфери життєдіяльності.</i></p> <p><i>Цілі навчання – підготовка фахівців, які мають сучасні знання та практичні навички у галузі релігієзнавства, необхідні для розв'язання складних задач дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері релігієзнавства.</i></p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області становить система базових понять, концепцій, теорії релігієзнавства, релігійні феномени та їх закономірності.</i></p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові і спеціальні методи аналізу релігійних явищ та процесів, методи і методики емпіричного дослідження релігії, інформаційно-комунікативні технології.</p> <p><i>Інструментарій і обладнання:</i> сучасні інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в гуманітаристиці.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна, має прикладну орієнтацію. Передбачає підготовку працівника до виконання функціональних обов'язків релігієзнавця-дослідника, молодшого наукового співробітника в наукових установах, викладача релігієзнавчих дисциплін у закладах фахової передвищої освіти та закладах вищої освіти I-II рівнів акредитації, державного службовця в органах місцевого самоврядування, експерт (радник) з релігійних питань; формування готовності до самоосвіти та професійного самовдосконалення впродовж життя.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Вища освіта, що базується на широкому огляді та глибоких знаннях різних сфер релігієзнавства, їх інтеграції при вирішенні суспільно орієнтованих завдань науки та освіти. Підготовка фахівців до організаційно-управлінської, експертної, інформаційної, аналітичної і науково-дослідної діяльності в гуманітарній та педагогічній освіті.</p> <p>Ключові слова: вища освіта, релігієзнавство, релігієзнавець, магістр, учитель, викладач.</p>
Особливості програми	<p>Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка здобувачів вищої освіти в галузі знань 031 Релігієзнавство. Освітня програма передбачає можливість підтримання програми академічної мобільності та дистанційну форму навчання.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до	Фахівець-релігієзнавець здатний виконувати зазначену професійну

працевлаштування	роботу (за ДК 003:2010): 2310.2 Викладач вищого навчального закладу. 2320 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу. 2443.1 Молодший науковий співробітник: філософія, історія, політологія 2443.2 Експерт з суспільно-політичних питань. 2443.2 Фахівець з релігієзнавства 2460 Професіонал в галузі релігії
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Здобуття наукового ступеня доктор філософії (FQ-ЕНЕА – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень, НРК– 8 рівень).
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Ґрунтуються на принципах студентоцентризму, особистісно-орієнтованому та проблемному підходах до навчання; проходить у формі лекційних, семінарських та лабораторно-практичних занять, самостійної індивідуально-дослідної роботи з використанням елементів дистанційного навчання. Навчання передбачає підготовку магістерських робіт; навчально-виробничі практики.
Оцінювання	Оцінювання здійснюється за трьома шкалами: Національною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «зараховано/незараховано»), ECTS (A, B, C, D, E, FX, F), 100-бальною шкалою. Види оцінювання: поточний контроль, модульний контроль, ІНДЗ, підсумковий контроль (заліки та іспити у вигляді тестування), магістерська робота, захист результатів практики.
6 – Програмні компетентості	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері релігієзнавства.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 3. Здатність працювати в команді. ЗК 4. Здатність працювати автономно. ЗК 5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 9. Цінування і повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 11. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності ЗК 12. Здатність до проведення наукових досліджень ЗК 13. Інтелектуальна комунікація.

<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері релігієзнавства і на межі галузей знань, аналізувати наукові здобутки та результати релігієзнавчих напрямів і шкіл.</p> <p>СК 2. Здатність осмислювати релігію як соціальне явище, інтегрувати знання у сфері релігієзнавства та застосовувати їх у різних сферах суспільної діяльності.</p> <p>СК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення у галузі релігієзнавства, розв'язувати сучасні релігієзнавчі проблеми.</p> <p>СК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування емпіричних даних та теоретичного матеріалу з використанням усталених і новітніх методів релігієзнавства.</p> <p>СК 5. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі релігієзнавчого знання.</p> <p>СК 6. Здатність здійснювати предметний компаративний аналіз феноменів, що репрезентують унікальність і різноманітність релігійних традицій світу.</p> <p>СК 7. Здатність класифікувати види та типи релігійної комунікації, аналізувати когнітивні, психологічні та медійні технології впливу релігії на суспільство.</p> <p>СК 8. Здатність надавати експертно-аналітичну оцінку та прогнозувати потенційні можливості використання релігії з метою деструктивного впливу на свідомість і психіку людей, розпізнавати найбільш поширені маніпуляційні стратегії.</p> <p>СК 9. Здатність визначати й розробляти стратегічні пріоритети у галузі релігійної свободи і релігійної безпеки України з урахуванням особливостей державно-конфесійних та міжрелігійних відносин.</p> <p>СК 10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові і прикладні проекти у сфері релігієзнавства, а також дотичні до неї міждисциплінарні проекти.</p> <p>СК 11. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у галузі гуманітарних наук, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.</p> <p>СК 12. Здатність розрізняти релігієзнавче і богословське знання, застосовувати багатоманіття методологій релігієзнавства при вивченні феномену релігії.</p> <p>СК 13. Здатність виявляти сучасні тенденції розвитку сучасних державно-церковних відносинах та співіснування різних релігій і конфесій в умовах глобалізації та міжкультурного діалогу.</p>
<p>7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання</p>	
<p>РН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, конструювати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку і професійного самовдосконалення.</p> <p>РН 2. Упевнено володіти українською та іноземною мовами як усно, так і письмово, в тому числі для наукового і професійного спілкування; презентувати результати</p>	

досліджень державною та іноземною мовами.

РН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, володіти способами інформаційно-описової діяльності, систематизування даних, структурування, опису предметної сфери (виділяти ключові категорії, поняття, персоналії, групи проблем або проблеми, систематизувати концепції, технології, методи вирішення проблем, ведення власної бази даних, укладання наукових робіт, рефератів тощо); дотримуватися правил академічної доброчесності;

РН 4. Оцінювати і критично аналізувати державно-конфесійні, міжконфесійні та міжрелігійні відносини, стан релігійної свободи і релігійної безпеки в Україні та світі.

РН 5. Вміти виявляти потенційні зв'язки предметних знань релігієзнавства і застосовувати їх у процесі аналізу актуальних суспільних проблем.

РН 6. Ефективно взаємодіяти у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різних рівнів, релігійними організаціями, віруючими й невіруючими особами.

РН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями та школи класичного і сучасного релігієзнавства.

РН 8. Вміти виявляти сучасні тенденції співіснування різних релігій і конфесій в умовах глобалізації та міжкультурного діалогу; систематизувати факти релігійного життя суспільства; інтерпретувати релігійні події та явища на основі розуміння специфіки впливу релігії на суспільні процеси.

РН 9. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань релігієзнавства до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

РН 10. Приймати ефективні рішення при розв'язанні складних задач і проблем релігієзнавства та у ширших контекстах, зокрема в умовах неповної інформації та суперечливих вимог; аналізувати данні соціологічного дослідження релігійних явищ, процесів та застосовувати їх при моделюванні і прогнозуванні релігійно-конфесійних процесів.

РН 11. Розробляти наукові і прикладні проекти у сфері релігієзнавства з урахуванням цілей та обмежень, а також соціальних, економічних і правових аспектів.

РН 12. Знати психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів, сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання історії в закладі загальної середньої освіти та шляхи їхньої практичної реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

На кафедрі всесвітньої історії та релігієзнавства, що є випусковою для спеціальності 031 Релігієзнавство працює 14 викладачів, з яких 3 доктори історичних наук, професори, 8 кандидатів історичних наук, доцентів, 1 кандидат педагогічних наук, доцент. Таким чином частка науково-педагогічних працівників із науковими ступенями та званнями становить 100 %. Навчальний процес будуть здійснювати також викладачі з інших кафедр, які працюють за основним місцем роботи. Таким чином, проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання становить 100 %, з них ті, які мають науковий ступінь доктора наук або

	вчене звання професора – 21 %.
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення ОПП відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема: навчальні корпуси ТНПУ (№№ 1, 4) з належною соціальною інфраструктурою; лекційні аудиторії, оснащені мультимедійною технікою; комп'ютерні класи, профільні навчальні лабораторії (навчально-методична лабораторія та етнолабораторія), бази педагогічних практик – заклади загальної середньої, вищої освіти; бібліотека, читальний зал, гуртожиток; пункти харчування ТНПУ.</p> <p>Матеріально-технічне забезпечення дозволяє організувати освітній процес протягом всього циклу підготовки здобувачів вищої освіти.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>На офіційному веб-сайті ТНПУ http://tnpu.edu.ua/ в рубриці «Навчання» розміщено інформаційний портал, на якому представлена інформація історичного факультету щодо змісту та нормативно-методичного забезпечення ОПП; розкладу занять та підсумкової атестації, графіку навчального процесу, модульних та підсумкових контролів, проведення індивідуальних занять, ліквідації академічної заборгованості здобувачів ВО; каталоги вибіркових дисциплін тощо. Через рубрику «Бібліотека» є доступ до усіх послуг наукової бібліотеки ТНПУ, зокрема до електронного каталогу, репозитарію, наукових видань ТНПУ, фахових видань України, міжнародних науково-метричних баз Scopus та Web of Science тощо.</p> <p>У навчальних корпусах ТНПУ наявні точки бездротового доступу до мережі Інтернет.</p> <p><i>Навчально-методичне забезпечення:</i> навчально-методичний комплекс усіх навчальних дисциплін, (робоча програма та силабус навчальної дисципліни; навчальний контент (лекції, тематика та зміст лабораторних (практичних) робіт; кейси для самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю; тематика індивідуальних завдань, кваліфікаційних робіт; забезпечення навчальними інформаційними джерелами); програми педагогічної та науково-педагогічної практик.</p> <p>Для забезпечення рівного доступу всіх учасників освітнього процесу, незалежно від місця їх проживання та форми навчання, до якісних навчальних та методичних матеріалів, створені електронні навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін (ЕНМКНД), основною складовою яких є електронний освітній ресурс (ЕОР). ЕОР містить електронні навчальні, наукові, інформаційні, довідкові матеріали, розміщені в локальній мережі університету або мережі Інтернет; засоби інфокомунікацій для інтерактивної взаємодії суб'єктів навчального процесу протягом усього часу вивчення дисципліни. Зберігання, поширення, забезпечення доступу до ЕНМКНД здійснюється в ТНПУ за допомогою системи управління навчальними ресурсами Moodle.</p>

9 – Академічна мобільність

<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Можливість у рамках академічного обміну між ТНПУ та ЗВО України (згідно укладених угод з університетами-партнерами) навчатися, стажуватися, проходити практику на базі університету, що приймає здобувачів вищої освіти, з наступним визнанням академічних результатів освітньої та/або освітньо-наукової діяльності в університеті з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС.</p> <p>У рамках академічного обміну між ТНПУ та відділом релігієзнавства Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України заключено безстроковий договір від 12.09. 2013 р., між ТНПУ та національним педагогічним університетом ім. М. П. Драгомановим від 2020 р.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Укладено угоду про співробітництво з Університетом Вроцлава (Республіка Польща). (Угода від 27.03. 2018 р., термін дії необмежений).</p> <p>Укладено договір про співробітництво з Університетом Мармара (Турецька республіка), (Угода від 20.11.2019, термін дії до 26.11.2024 р.). http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/mignarodnuy/Universytet_Marmara.pdf</p> <p>Підписано меморандум про згоду з Державним університетом ім. Шота Руставелі (Грузія), (Меморандум про згоду від 26.01.2012 р., термін дії необмежений) http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/mignarodnuy/Derzhavnyi%20universytet%20imeni%20Shota%20Rustavelli.pdf</p> <p>Укладено угоду про співпрацю з Південно-Чеським Університетом в м. Чеське Будейовіце (Угода від 27.03.2015 р., термін дії необмежений) http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/mignarodnuy/Pivdennocheskyi%20universytet%20v%20Cheskykh%20Budeiovytsiakh.pdf</p> <p>Укладено угоду про співпрацю із Стамбульським фондом науки і культури (Республіка Туреччина) (договір від 01.10.2019 р.). (http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/dohovory/stambul_fond.pdf)</p> <p>Університет бере участь спільно із Стамбульським фондом науки і культури (Республіка Туреччина) у грантовій програмі «Human and Moral Values» на платформі Erasmus +.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>–</p>

2. Перелік-компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. Контролю
	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Менеджмент в освіті	3	екзамен
ОК 2.	Філософія науки	3	екзамен
ОК 3.	Комп'ютерні інформаційні технології в освіті і науці (тренінг)	3	залік
ОК 4.	Методика наукових досліджень	3	екзамен
ОК 5.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 6.	Психологія і педагогіка вищої школи	3	екзамен
ОК 7.	Свобода совісті та релігійна свобода	3	залік
ОК 8.	Методика викладання релігієзнавчих дисциплін у ЗВО	3	екзамен
ОК 9.	Методологія історичних досліджень	3	екзамен
ОК 10.	Історіографія та джерелознавство	3	залік
ОК 12.	Релігійні процеси в Україні та світі	3	екзамен
ОК 13.	Релігієзнавча думка в Україні та світі	3	екзамен
ОК 14.	Менеджмент релігійного життя	3	екзамен
ОК 15.	Релігієзнавство у предметній сфері	3	екзамен
ОК 16.	Соціальні концепції та громадянсько-волонтерська діяльність церков України	3	залік
ОК 17.	Релігія в публічному просторі	3	залік
ОК 18.	Педагогічна практика	6	залік
ОК 19.	Виробнича практика зі спеціальності	6	залік
ОК 20.	Магістерська робота	7	-
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		67	
Вибіркові компоненти ОП			
ВБ 1.	Основи християнської етики та моралі	6	залік
ВБ 2.	Методика викладання предметів духовно-морального спрямування у ЗЗСО	6	екзамен
ВБ 3.	Теорія та історія релігійного мистецтва	4	залік
ВБ 4.	Релігійний туризм і сакральна географія	4	залік
ВБ 5.	Релігійні комунікації	3	залік
		23	
ВБ 6.	Медіаграмотність та методика її викладання	6	залік
ВБ 7.	Громадянська освіта та методика її викладання	6	екзамен
ВБ 8.	Правові засади діяльності релігійних	4	залік

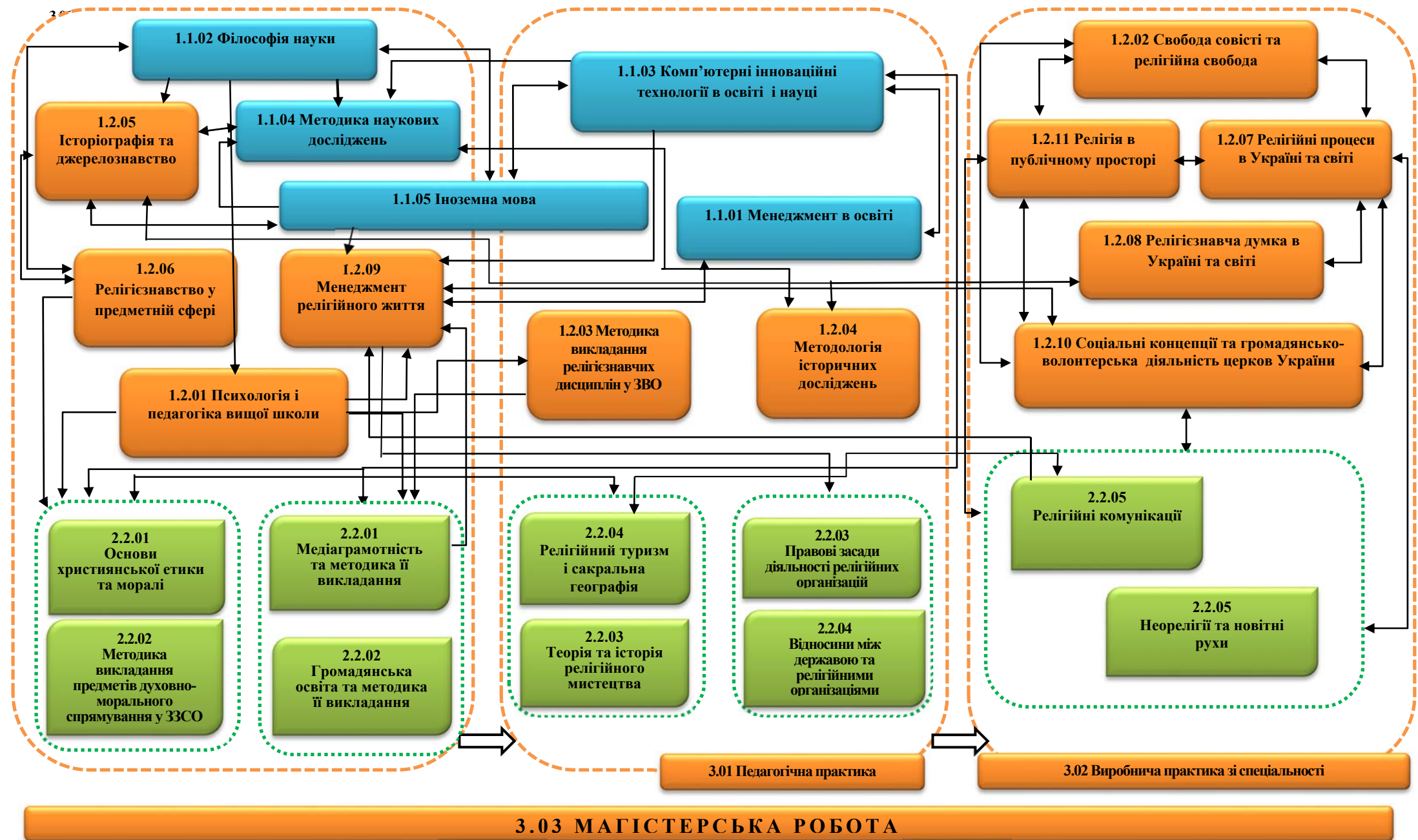
	організацій		
ВБ 9.	Відносини між державою і релігійними організаціями	4	залік
ВБ 10.	Неорелігії та новітні рухи	3	залік
		23	
Загальний обсяг вибіркового компонента:		23	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Логічна послідовність компонентів ОП

I семестр

II семестр

III семестр

обов'язковий компонент загальної підготовки

обов'язковий компонент професійної підготовки

вибірковий компонент професійної підготовки

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 031 Релігієзнавство проводиться у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження їм ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр релігієзнавства, викладач.

Атестація здійснюється у формі відкритого публічного захисту магістерської роботи. Захист магістерської роботи відбувається у вигляді доповіді ЗВО за присутності членів екзаменаційної комісії.

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту магістерської роботи.
Вимоги до кваліфікаційної (магістерської) роботи	<p>Кваліфікаційна робота магістра є кваліфікаційною науковою і науково-методичною роботою. Вона виконується здобувачем вищої освіти (ЗВО) самостійно під керівництвом наукового керівника на базі теоретичних знань і практичних навичок, отриманих ЗВО упродовж усього терміну навчання, і самостійної науково-дослідницької роботи, яка пов'язана з розробкою конкретних теоретичних і науково-практичних задач прикладного характеру, що зумовлені специфікою спеціальності.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути результатом закінченого науково дослідження, мати внутрішню єдність і свідчити про те, що автор роботи володіє сучасними методами наукових досліджень і спроможний самостійно вирішувати наукові завдання, які мають теоретичне і практичне значення. Робота повинна володіти внутрішньою єдністю і відображати результати розробки обраною темою.</p> <p>Матеріал має містити дискусійні питання, пов'язані з переглядом усталених поглядів та уявлень, оригінальні погляди автора на вирішення проблеми. Потрібно використовувати загальнонаукові та спеціальні методи наукового пізнання, правомірність використання яких усебічно обґрунтовується у кожному випадку їх використання. Необхідно наводити вагомий переконливий докази на користь обраної концепції, усебічно аналізувати і обґрунтовано критикувати протилежні їй точки зору.</p> <p>Наукову інформацію в роботі потрібно викладати у найповнішому вигляді, обов'язково розкриваючи хід та результати дослідження з детальним описом методики дослідження.</p>

	<p>Матеріали роботи мають містити конкретні чітко сформульовані рекомендації, спрямовані на удосконалення об'єкти дослідження. Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена у репозитарії закладу вищої освіти.</p>
<p>Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)</p>	<p>Захист магістерської роботи відбувається у вигляді доповіді ЗВО за присутності членів екзаменаційної комісії.</p> <p>Доповідь має супроводжуватись демонстрацією у вигляді презентації з роздавальним матеріалом або картографічного чи ілюстративного матеріалу.</p> <p>Захист кваліфікаційної роботи проходить на відкритих засіданнях екзаменаційної комісії. Порядок засідання екзаменаційної комісії та графік захисту магістерських робіт затверджуються наказом по університету і заздалегідь повідомляється студентам. Погодження про допуск до захисту має бути оформлений підписом наукового керівника, після чого підписується завідувачем кафедри. В термін, передбачений нормативними документами, ЗВО повинен здати відповідальному секретарю екзаменаційної комісії такі матеріали: відзиви керівника і рецензентів» направлення Голові державної екзаменаційної комісії із характеристикою залікової книжки; компакт-диск із електронними матеріалами.</p> <p>Тривалість захисту зазвичай встановлюється до 30 хвилин. Тривалість доповіді ЗВО 8–10 хвилин. В процесі доповіді ЗВО має використовувати розроблену презентацію, що містить ілюстративні матеріали для наочної демонстрації основних положень своєї роботи.</p> <p>Доповідь завершується формулюванням висновків, де магістрант має чітко визначити основні результати роботи, зробити порівняння з відомими аналогами і розповісти про перспективи подальших розробок у цьому напрямі та практичні застосування результатів магістерської роботи.</p> <p>Після доповіді ЗВО відповідає на питання членів екзаменаційної комісії, які ставляться з метою визначення рівня його професійної підготовки та ерудиції в цілому. Питання задаються в усній формі й вносяться до протоколу. На всі питання ЗВО має дати</p>

аргументовану відповідь.

Після відповідей на запитання зачитується відгук наукового керівника й рецензія на кваліфікаційну роботу.

Потім ЗВО відповідає на зауваження рецензента. З дозволу голови екзаменаційної комісії можуть виступити присутні учасники засідання.

Після публічного захисту роботи на закритому засіданні екзаменаційної комісії обговорюються результати захисту та ухвалюються рішення про оцінювання роботи. Оцінюючи доповідь ЗВО, насамперед, звертається увага на те, наскільки ЗВО вільно і впевнено володіє матеріалом своєї роботи, сучасною термінологією, чи може доповідати без допомоги тексту доповіді, як використовує ілюстративний, графічний та картографічний матеріал. Важливо, щоб доповідач міг пояснити матеріали складених карт (картосхем), графіків, розрізів, рисунків, діаграм, схем вільно, впевнено і невимушено.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньої програми

№ за ОПП	Найменування навчальних дисциплін, практик, індивідуальних	ІК	Загальні компетентності													Спеціальні компетентності														
			ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ЗК 13	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13		
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ																														
1.1 Нормативні навчальні дисципліни																														
1.1.01	Менеджмент в освіті	+	+	+	+		+			+		+																+		
1.1.02	Філософія науки	+	+	+	+	+	+			+	+	+					+	+	+	+		+			+		+	+		
1.1.03	Комп'ютерні інформаційні технології в освіті і науці	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+					+								+			
1.1.04	Методика наукових досліджень	+	+	+	+	+											+		+	+	+									
1.1.05	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	+	+		+	+				+																				
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ																														
2.2 Нормативні навчальні дисципліни																														
2.2.01	Психологія і педагогіка вищої	+	+	+	+	+	+			+		+							+								+			
2.2.02	Свобода совісті та релігійна свобода	+	+	+			+			+	+	+	+				+		+	+									+	+
2.2.03	Методика викладання релігієзнавчих	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+				+	+	+						+	+		
2.2.04	Методологія історичних досліджень	+	+	+		+	+										+		+	+		+								
2.2.05	Історіографія та джерелознавство	+	+	+		+	+										+	+	+	+		+				+		+		
2.2.06	Релігієзнавство у предметній сфері	+	+									+	+														+		+	+
2.2.07	Релігійні процеси в Україні та світі	+	+	+			+			+	+	+	+				+		+	+									+	+
2.2.08	Релігієзнавча думка в Україні та світі	+	+	+						+	+	+	+				+		+	+									+	+
2.2.09	Менеджмент релігійного життя	+				+				+			+					+			+						+			

4. Матриця відповідності програмних компетентностей вибіровим компонентам освітньої програми

№ за ОП П	Найменування навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань	ІК	Загальні компетентності													Спеціальні компетентності													
			ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ЗК 13	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13	
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ																													
2.2 Вибіркові навчальні дисципліни																													
2.2.01	Основи християнської етики та моралі	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+		+	+	+	+	+						+	+		
2.2.02	Методика викладання предметів духовно-морального спрямування у ЗЗСО	+	+	+	+	+	+	+		+						+	+	+	+	+						+	+		
2.2.03	Теорія та історія релігійного мистецтва	+	+	+	+	+		+	+		+	+			+	+		+	+	+						+		+	
2.2.04	Релігійний туризм і сакральна географія	+	+	+				+			+	+				+	+		+	+	+								
2.2.05	Релігійні комунікації	+	+	+				+		+	+	+			+	+		+	+		+							+	
2.2.01	Медіаграмотність та методика її викладання	+		+	+	+	+	+	+					+	+	+	+	+	+							+	+		
2.2.02	Громадянська освіта та методика її викладання	+	+	+	+	+	+	+	+				+		+	+	+	+	+							+	+		+
2.2.03	Правові засади діяльності релігійних організацій	+	+	+	+	+		+	+		+	+				+	+		+	+	+			+	+	+			
2.2.04	Відносини між державою та релігійними організаціями	+	+	+			+			+	+	+				+		+	+	+									
2.2.05	Неорелігії та новітні рухи	+	+	+				+		+	+	+				+	+		+	+		+				+			

4. Матриця забезпечення результатів навчання (РН) обов'язковими компонентами освітньої програми

№ за ОПП	Обов'язкові компоненти ОПП	Результати навчання (РН)											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ													
1.1 Нормативні навчальні дисципліни													
1.1.01	Менеджмент в освіті	+	+	+									
1.1.02	Філософія науки	+		+	+	+	+		+		+	+	
1.1.03	Комп'ютерні інформаційні технології в освіті і науці (тренінг)	+	+	+			+						+
1.1.04	Методика наукових досліджень	+		+		+		+				+	
1.1.05	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)		+	+									
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ													
2.2 Нормативні навчальні дисципліни													
2.2.01	Психологія і педагогіка вищої школи	+					+						+
2.2.02	Свобода совісті та релігійна свобода	+		+		+	+			+	+		
2.2.03	Методика викладання релігієзнавчих дисциплін у ЗВО	+		+		+	+			+	+	+	
2.2.04	Методологія історичних досліджень		+							+		+	+
2.2.05	Історіографія та джерелознавство	+		+	+		+	+	+		+	+	
2.2.06	Релігієзнавство у предметній сфері				+	+		+			+	+	
2.2.07	Релігійні процеси в Україні та світі	+		+		+	+		+	+	+		
2.2.08	Релігієзнавча думка в Україні та світі	+		+		+		+			+		
2.2.09	Менеджмент релігійного життя	+			+		+				+	+	
2.2.10	Соціальні концепції та громадянсько-волонтерська діяльність церков			+						+	+		
2.2.11	Релігія в публічному просторі				+	+	+	+	+	+	+		
2.3 Практична підготовка													
2.3.01	Педагогічна практика	+					+				+		+
2.3.02	Виробнича практика зі спеціальності			+			+		+		+	+	
2.3.03	Магістерська робота	+	+	+	+		+		+	+			

4. Матриця забезпечення результатів навчання (РН) вибірковыми компонентами освітньої програми

№ за ОПП	Обов'язкові компоненти ОПП	Результати навчання (РН)											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ													
2.2 Вибіркові навчальні дисципліни													
2.2.01	Основи християнської етики та моралі	+			+	+	+			+	+	+	
2.2.02	Методика викладання предметів духовно-морального спрямування у ЗЗСО	+			+	+				+	+	+	
2.2.03	Теорія та історія релігійного мистецтва		+						+	+			
2.2.04	Релігійний туризм і сакральна географія		+						+	+			
2.2.05	Релігійні комунікації		+	+	+				+	+	+		
2.2.01	Медіаграмотність та методика її		+	+				+	+	+			
2.2.02	Громадянська освіта та методика її викладання		+	+				+	+	+			
2.2.03	Правові засади діяльності релігійних організацій		+		+	+	+		+	+	+		
2.2.04	Відносини між державою та релігійними				+	+			+		+		
2.2.05	Неорелігії та новітні рухи		+		+	+	+		+	+	+		

5. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ МОН України від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу МОН України від 21.12.2017 № 1648. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>
3. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003: 2010. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/266-2015-%D0%BF>.

Гарант освітньої програми,
(керівник проектної групи)

Е. В. Бистрицька

Програма схвалена на засіданні кафедри всесвітньої історії та релігієзнавства
Протокол № 2 від 29 жовтня 2020 р.
Завідувач кафедри всесвітньої історії
та релігієзнавства

Е. В. Бистрицька

Програма затверджена Вченою радою історичного факультету
Протокол № 2 від 3 листопада 2020 р.
Голова ради факультету

В. В. Місько

Освітня програма рекомендована до впровадження Вченою радою
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
Протокол № 4 від 24 листопада 2020 р.
Учений секретар університету

В. Р. Гевко